

ISSN 2311–9306

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЖУРНАЛ

ECONOMICS STUDIES

Львів
2019

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Науково-практичний економічний журнал

2 (24) червень 2019

Засновники журналу:

Львівська економічна фундація

Про журнал:

Економічні студії
(Economics studies)

Періодичність виходу:

шість разів на рік.

Мова видання:

українська, російська, англійська

ISSN: 2311–9306

Свідоцтво про реєстрацію ЗМІ:

КВ № 20515–10315

від 20 грудня 2013 р.

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus**

Адреса для листування:

Науково-практичний журнал

«Економічні студії»

а/с 341, м. Львів, 79000

www.lef.lviv.ua

info@lef.lviv.ua

Тел: +38 (063) 204 34 31

Науково-практичний журнал «Економічні студії» присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної економіки та пропонує своїм читачам розмаїття високоякісної інформації в галузі економічної науки.

Видання має тематичну спрямованість в межах таких наукових спеціальностей, як світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління національним господарством; економіка та управління підприємствами; розвиток продуктивних сил та регіональна економіка; економіка природокористування; гроші, фінанси і кредит; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та інші галузі економічної науки.

Цільова аудиторія журналу: вчені, викладачі, докторанти, аспіранти, студенти, економісти, бухгалтери, державні службовці та всі, кого цікавить економічна тематика.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назви підприємств, організацій, установ та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції журналу. Автори зберігають за собою всі авторські права і одночасно надають журналу право першої публікації, що дозволяє поширювати даний матеріал із зазначенням авторства та первинної публікації в даному журналі.

Редактор, коректор – Ю.С. Павленко

Комп'ютерна верстка – І.І. Стратій

Віддруковано:

Видавничий дім «Гельветика»

Україна, м. Херсон, вул. Паровозна 46-а

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 20.06.2019.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Обл.-вид. арк. 24,52. Ум. друк. арк. 27,67.

Наклад 100 прим.

Замовлення № 0619/132.

ЗМІСТ

ІННОВАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ Анісімов А.О.....	9
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ Атанасій О.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	13
ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ПРОФСПІЛКИ ЯК НЕПРИБУТКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Багрій К.Л.....	17
ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ ЯК ВАЖЛИВА МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Беляєв Д.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	21
ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ АНІМАЦІЙНОГО СЕРВІСУ Білоусова А.Ю., Балко В.Ю.....	25
ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПОСТІЙНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ Білоусова А.Ю., Дуль В.Ю., Ніконенко Н.В.....	30
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ Борискіна Т.М., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	35
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ Бугаєнко Н.М., Опанасенко Л.О.....	39
ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН СТАНУ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА Бугаєнко Н.М.,	43
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ Бушило К.С.....	48
ПРОЦЕСИ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ ТА СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ Верховод І.С.....	55
ВПЛИВ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ Вінокуров Я.О.....	61
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Гарматюк О.В.....	66
РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ Георгіца В.О.....	70
ВИЗНАЧАЛЬНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ Грабко В.В., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	75
ФОРМУВАННЯ HR БРЕНДУ КОМПАНІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОНЦЕПЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ЛОГІКИ «КАНДИДАТСЬКИЙ ВОЯЖ» Зленко О. Ю., Горбань Р.В.	78
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ МІНЛИВОГО ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Іванова А.С.....	84
МАРКЕТИНГОВІ ЗАХОДИ ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГІВ ЗБУТУ Каблукова В.В.....	89
ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ Коваль Л.П.....	94

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Коваль Н.О., Глушенко Л.Д., Пілявоз Т.М.....	100
АУДИТОРСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАЛІЗІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ Кривицька О.Р.....	103
РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ Кузьменко А.В., Обихвіст А.О.....	110
ПОЛІПШЕННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ Кузьменко А.В., Хохлов Є.А.....	114
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА Латишева О.В., Смирнова І.І., Ростовський О.Р.....	119
ЗАГОТІВЛЯ ЛІКВІДНОЇ ДЕРЕВИНИ В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ: ДИНАМІКА ТА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ Ляховська О.В.....	126
РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В ПРОЦЕСІ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ Матюха М.М.....	130
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ Медведовська Т.П.....	134
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПОСЛУГ ЗАЛІЗНИЧНОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ З ПОЗИЦІЇ ФОРМУВАННЯ ЇХ СПОЖИВЧОЇ ЦІННОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ Мельник Т.С., Христофор О.В.....	139
ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Остапенко В.М.....	147
ПЕНСІЙНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПЕРЕБУДОВИ Павлюк Т.І.....	151
БАНКІВСЬКА СТРАТЕГІЯ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ Пальчевська І.Ю., Клименко С.О., Шаповалова А.А.....	155
АНАЛІЗ ПОТОКІВ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2017 Р. ЗА ДАНИМИ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ. ЧАСТИНА 3 (ЗАКІНЧЕННЯ)* Передерко В.П.....	159
ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВІ РИНКИ Петрушин О.О.....	166
ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АЕРОПОРТАХ Пирогова Н.І., Кононенко А.В.....	170
ЕТНІЧНИЙ ТУРИЗМ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Плетос С.В.....	176
МОНІТОРИНГ АДМІНІСТРУВАННЯ ФАКТОРІВ СЕРЕДОВИЩА FİNTECH ПРОДУКТІВ Подольчак Н.Ю., Лукашевська У.Т.....	181
СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СФЕРИ Полянська А.С., Боднар Г.Ф.....	186
ФОРМИ МОЛОДІЖНОГО БЕЗРОБІТТЯ Романіка Т.К.....	191
ОБґРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «МАРКЕТИНГОВІ ПРАКТИКИ» В ТИПОЛОГІЗАЦІЇ СЕРЕДНЬОГО ТА МАЛОГО БІЗНЕСУ Сақун Г.О., Калугіна Н.А., Пінчук Т.А.....	198

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО КЛАСТЕРУ Сікстїна Н.Г.....	202
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ Терещенко Т.Є., Кисельов В.Р., Ліщенко Н.В.....	205
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ ЯК ЧИННИКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Тертичний О.О., Пильнєв В.Г.....	210
ГЛОБАЛЬНИЙ ДОЛГ И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ: УКРАИНСКИЙ АСПЕКТ Ткалич Т.И., Ванкович В.О.....	213
METHODS OF SYSTEM ANALYSIS IN OPTIMIZATION OF DECISIONS Ткачова О.К.....	219
ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ДИСКУРС МОДЕЛЕЙ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ Шульц С.Л., Луцків О.М.....	224
ДЕФІНІЦІЯ КАТЕГОРІЙ «ПЕРСОНАЛ» «КАДРОВІ РЕСУРСИ», «КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» ТА «КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ» У ДІЯЛЬНОСТІ АВІАТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ Шуляр Н.М.....	229
ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Щербань О.Д., Решетняк О.І.....	235

CONTENTS

INNOVATIVE MARKETING AT ENTERPRISES Anisimov A.O.	9
IMPROVEMENT OF ENTERPRISE CAPITAL STRUCTURE OF THE DEBT OBLIGATIONS FORMING WAY Atanasiy O.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	13
PECULIARITIES OF TAX ACCOUNTING OF A TRADE UNION AS A NON-PROFITABLE ORGANIZATION Bagrii K.L.	17
PROFIT GROWTH AS IMPORTANT PURPOSE OF ENTERPRISE ACTIVITY Belyayev D.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	21
ANIMATION SERVICES PECULIARITIES OF MANAGEMENT Bilousova A.Yu., Balko V.Yu.	25
APPLICATION THE CONCEPT OF THE CONTINUOUS IMPROVING THE ACTIVITIES AND DEVELOPMENT OF DOMESTIC ENTERPRISES Bilousova A., Dul V., Nikonenko N.	30
SPECIAL FORMING AND USE BANK CAPITAL Boryskina T.M., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	35
PERSPECTIVE DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE COMPETITIVE ENVIRONMENT IN UKRAINE Bugaienko N.M., Opanasenko L.O.	39
TRENDS OF CHANGES IN THE CONDITION OF THE NATIONAL COMPETITIVE ENVIRONMENT Bugaienko N.M.	43
FEATURES ATTRACTION OF FOREIGN INVESTMENTS IN UKRAINE'S ECONOMY Bushilo K.S.	48
THE PROCESSES OF CLUSTERIZATION AND CREATION OF INDUSTRIAL PARKS AS AN INSTRUMENT OF REGIONAL DEVELOPMENT Verkhovod I.S.	55
IMPACT OF INSTITUTIONAL FACTORS ON THE UKRAINIAN FINANCIAL MARKET OPERATION Vinokurov Y.O.	61
THE MODERN TRENDS IN DEVELOPMENT OF PHARMACEUTICAL INDUSTRY OF UKRAINE Garmatiuk O.V.	66
ADVERTISING ACTIVITY OF THE ENTERPRISE AND DIRECTIONS OF ITS IMPROVEMENT Georgitsa V.O.	70
THE MAIN ASPECTS OF SOLVENT VALUE FOR COMMERCIAL BANK DEBTOR Grabko V.V., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	75
FORMATION OF HR BRAND OF A COMPANY USING THE CONCEPT OF PARTNER LOGIC "CANDIDATE VOYAGE" Zlenko O.Y., Horban R.V.	78
FORMATION OF THE STRATEGY OF TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE IN CONDITIONS OF THE MULTILINGUAL ENVIRONMENT Ivanova A.S.	84
MARKETING MEASURES TO STIMULATE SALES Kablukova V.V.	89
TRENDS OF WOODWORKING INDUSTRY PRODUCTS MANUFACTURE AND REALIZATION IN THE WESTERN REGION Koval L.P.	94

MODERN MECHANISMS OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT Koval N.O., Hlushenko L.D., Piliavoz T. M.	100
AUDIT TECHNOLOGIES IN THE ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF LIFE INSURANCE COMPANIES Kryvytska O.R.	103
STAFF DEVELOPMENT AS A FACTOR IN INCREASING PRODUCTIVITY Kuzmenko A.V., Obykhvist A.O.	110
IMPROVING THE PERSONNEL POTENTIAL OF THE ENTERPRISE AT THE EXPENSE OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS Kuzmenko A.V., Khokhlov Je.A.	114
THE MANAGEMENT OF BUSINESS-PROCESSES OF TRADE ENTERPRISE Latysheva O.V., Smyrnova I.I., Rostovsky O.R.	119
DRAWING OF LIQUID WOOD IN THE WESTERN REGION OF UKRAINE: DYNAMICS AND STRUCTURAL CHANGES Liahovs'ka O.V.	126
THE ROLE OF CONTROLLING IN THE PROCESS OF OPERATIONAL ADMINISTRATION OF ADMINISTRATIVE SOLUTIONS Matyukha M.M.	130
SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF THE MODERN TOURIST INDUSTRY Medvedovs'ka T.P.	134
DIGITALIZATION OF RAILWAY PASSENGER TRANSPORT SERVICES FROM A POSITION OF FORMING THEIR CONSUMER VALUES: MODERN CONDITION AND PROSPECTS Melnyk T.S., Khrystofor O.V.	139
FINANCIAL AUTONOMY HIGH EDUCATION ORGANIZATION Ostapenko V.M.	147
PENSION SYSTEM OF UKRAINE AND DIRECTIONS OF ITS EXECUTION Pavlyuk T.I.	151
BANK STRATEGY ON THE VALUE PAPER MARKET Palchevska I.Y., Klimenko S.O., Shapovalova A.A.	155
DOMESTIC TOURISM FLOWS OF IVANO-FRANKIVSK REGION ANALYSIS BASED ON MOBILE COMMUNICATION DATA IN 2017. PART 3 (ENDING) Perederko V.P.	159
IMPACT OF TECHNOLOGICAL GLOBALIZATION ON FINANCIAL MARKETS Petrushyn O.O.	166
FORMATION AND DEVELOPMENT OF LABOR POTENTIAL IN AIRPORTS Pirogova N.I., Kononenko A.V.	170
ETHNIC TOURISM OF ODESA REGION: STATE, PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT Pletos S.V.	176
MONITORING OF THE ADMINISTRATION OF DEVELOPMENT ENVIROMENT FACTORS FINTECH PRODUCTS Podolchak N.Y., Lukashevska U.T.	181
STIMULATION OF INVESTMENT IN DEVELOPMENT OF ENERGY SECTOR ENTERPRISES Polyanska A.C., Bodnar G.F.	186
FORMS OF YOUTH UNEMPLOYMENT Romanika T.K.	191
REFLECTING CONCEPT "MARKETING PRACTICES" IN TYPOLOGIZATION OF THE MIDDLE AND SMALL BUSINESS Sakun H.O., Kalugina N.A., Pinchuk T.A.	198

METHODICAL APPROACH OF DIAGNOSTICS TO ECONOMIC EFFICIENCY OF INNOVATIVE CLUSTER Siketina N.H.	202
MANAGEMENT OF PERSONNEL DEVELOPMENT AS A PLACE OF COMPETITIVENESS OF THE INSURANCE COMPANY Tereschenko T.E., Kiselev V.R., Lischenko N.V.	205
USE OF INTERNET RESOURCES AS A FACTOR OF INCREASING THE EFFECTIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE Tertychnyj O.O., Pylniev V.G.	210
GLOBAL DEBT AND ITS IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF THE WORLD ECONOMY: UKRAINIAN ASPECT Tkalich T.I., Vankovych V.O.	213
METHODS OF SYSTEM ANALYSIS IN OPTIMIZATION OF DECISIONS Tkachova O.K.	219
EVOLUTIONARY DISCOURSE OF MODERN ECONOMIC GROWTH Shults S.L., Lutskiv O.M.	224
DEFINITION OF "PERSONNEL" CATEGORIES "PERSONNEL RESOURCES", "PERSONNEL SUPPORT" AND "PERSONNEL POTENTIAL" IN THE IN ACTIVITY OF AVIATRANSPORT ENTERPRISES Shuliar N.M.	229
TECHNOLOGY OF FORMING BUDGET ON ENTERPRISE Shcherban O.D., Reshetnyak O.I.	235

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Латишева О.В.

кандидат економічних наук,
старший викладач
Донбаської державної машинобудівної академії

Смирнова І.І.

кандидат економічних наук, доцент,
Донбаська державна машинобудівна академія

Ростовський О.Р.

студент
Донбаської державної машинобудівної академії

Метою статті є визначення можливостей управління бізнес-процесів на підставі використання сучасного інструментарію менеджменту та моделювання діяльності торговельного підприємства. Актуальність цього питання зумовлена необхідністю визначення існуючих проблем на підприємстві та з'ясування його перспектив після проведеного корегування діяльності та реінжинірингу бізнес-процесів. У статті представлено результат моделювання бізнес-процесів в методології функціонального моделювання, який дозволяє провести аналіз існуючого стану діяльності фірми і провести процедуру оптимізації бізнес-процесів. Для вдосконалення бізнес-процесів у статті пропонується обрати такі сучасні інструменти менеджменту та моделювання процесів, які можна застосовувати без особливих фінансових і трудових витрат і які дають найбільш зрозумілі для сприйняття, точні і якісні результати. В статті пропонується аналізувати інформацію про стан бізнес-процесів підприємства за допомогою SWOT-аналізу і далі на підставі отриманих результатів рекомендовано проводити аналіз існуючих проблем, що включає роботу з графічними схемами та діаграмами. В статті наведено приклад складання карти проблемної області процесу «реалізація товару» вітчизняного торговельного підприємства та надано рекомендації щодо підвищення ефективності цього бізнес-процесу. В статті запропоновано здійснити аналіз стану організації функціонування існуючих процесів завдяки побудові функціональної моделі (AS-IS) в нотації IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) методології SADT-діаграм.

Ключові слова: торговельне підприємство, бізнес-процеси, функціональна модель, нотація IDEF0, декомпозиція, моделювання, управління, SWOT-аналіз

Постановка проблеми. Зараз проблема забезпечення постійного поліпшення бізнес-процесів вітчизняного підприємства для його сталого розвитку є однією з найбільш актуальних.

Управління бізнес-процесами в Україні припускає їх постійне поліпшення і оптимізацію, тому найважливішими інструментами процесного управління є підходи і методи вдосконалення бізнес-процесів суб'єктів господарювання, а саме: моделювання, автоматизація процесів, інжиніринг, реінжиніринг і бенчмаркінг бізнес-процесів, методики аналізу рішення з використанням економіко-математичного моделювання та побудовою гістограм і матричних діаграм та ін. [1, с. 7]

Прийняття програм вдосконалення бізнес-процесів потребує належного апарату оцінки існуючої стану їх функціонування та управління, що дозволяє визначити, на якому рівні нині знаходиться підприємство та які його перспективи. Торгівля «залучає у сферу своєї діяльності значні матеріальні, фінансові та трудові ресурси, що визначає актуальність наукових досліджень у галузі оцінки можливостей й функціонування сукупності ресурсів на рівні окремих підприємств галузі.» [2, с. 3]

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок в дослідження проблем управління бізнес – процесами підприємств, у т. ч. у торговельному секторі, для підвищення рівня їх сталості та конкурентоспроможності завдяки аналізу стану та можливостей поліпшення бізнес-процесів, методів і інструментів вдосконалення бізнес-процесів підприємств відбиті в працях багатьох дослідників, що займаються цією проблемою, таких як: А. Бьєрн [1], Б. Андрушків [2], Т. Давенпорт, Е. Ойхман, М. Робсон, Ф. Уоллах, Е. Фрезе, М. Хаммер, Ф. Хіл, Дж. Чампи та ін. [3-8], ці напрацювання необхідно й надалі досліджувати та розвивати з врахуванням особливостей ведення бізнесу у різних галузях, зокрема торговельних підприємств, сектору малого бізнесу тощо. Це пов'язано з тим, що зараз гостро стає питання пошуку можливостей підвищення конкурентоспроможності бізнесу торговельних підприємств в сегменті реалізації сільськогосподарських запчастин з метою впровадження оптимальної стратегії їх сталого розвитку в сучасних реаліях експортно-сировино-орієнтованого курсу країни, коли питання забезпечення сільськогосподарськими запчастинами висуваються на перший

план. Це пов'язано з тим, що без сучасних якісних запчастин виконання будь-яких сільськогосподарських робіт просто неможливе, й саме тому зараз продаж запчастин до сільськогосподарської техніки є одним з затребуваних видів бізнесу. Тому, для забезпечення сталого розвитку та підтримки своєї конкурентоспроможності підприємствам, що реалізують запчастини для сільськогосподарської техніки, необхідно постійно удосконалювати бізнес-процеси для задоволення попиту на цей від бізнесу.

Метою цього дослідження є визначення можливостей підвищення конкурентоспроможності бізнесу на основі вдосконалення бізнес-процесів організації торгівельної діяльності на підставі використання сучасного інструментарію менеджменту та моделювання основних процесів.

Виклад основного матеріалу. Нині існує велика різноманітність методик аналізу бізнес-процесів підприємств. У аналіз включається не лише робота з графічними схемами, але і аналіз усієї доступної інформації по процесах, виміру їх показників, порівняльний аналіз і ін. Основні положення і послідовники методології реінжинірингу бізнес-процесів, такі як Хаммер і Чампи, Робсон і Уллах та ін., пропонують класифікувати аналіз бізнес-процесів як якісний і кількісний.

При якісному аналізі бізнес-процесів можуть бути використані загальновідомі методи аналізу: SWOT-аналіз, аналіз на основі матриці Бостона та інші [7, с. 35].

Для вдосконалення бізнес-процесів пропонується обрати саме такі інструменти, які можна застосовувати без особливих фінансових і трудових витрат, які дають найбільш зрозумілі для сприйняття, точні і якісні результати. Для того, щоб побачити сильні і слабкі сторони організації, можливі перспективи розвитку, а також побачити, що може завадити в розвитку підприємства, варто детальніше проаналізувати якісну інформацію бізнес-процесу за допомогою використання наступних прийомів: 1) SWOT-аналіз бізнес-процесу, який дозволяє систематизувати усю наявну інформацію і приймати зважені рішення, що стосується розвитку підприємства. 2) Аналіз проблем, що включає роботу з графічними схемами, аналіз усієї доступної інформації по процесах, вимір їх показників, порівняльний аналіз і т.п.

Типова таблиця SWOT-аналізу і виявлені можливі стратегічні завдання потрібні для подальшого аналізу, вибору стратегії розвитку підприємства. Карта SWOT-аналізу бізнес-процесу «Реалізація товару» в умовах торгівельного підприємства в сегменті реалізації сільськогосподарських

Таблиця 1

SWOT-аналіз бізнес-процесу «Реалізація товару»

Середовище	Сильні сторони	Слабкі сторони
Внутрішнє середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Великий асортимент продукції, продаж оригінальних і аналогових запчастин. Конкурентоздатний товар, наявність сертифікатів відповідності стандартів якості серії ISO. 2. Наявність постійного ринку збуту. 3. Технічні консультації будь-якої складності. 4. Індивідуальний підбір запчастин. 5. Безкоштовна доставка по місту, доставка в інші міста (сервіс «Нової пошти» та ін.). 6. Знижки для оптових покупців. 7. Можливість відстрочення платежів. 8. Наявність власного Інтернет-сайту. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Далеке розташування постачальників (великі витрати на транспортування від іноземних постачальників). 2. Не своєчасна закупівля необхідних запчастин. 3. Зайва бюрократизація процесів узгодження документів (велика кількість паперових документів, необхідність підписання усіх документів і ухвалення рішень топ-менеджерами, керівником підрозділу, директором при існуючій нестачі повноважень у співробітників.) 4. Нестача та недостатня кваліфікація персоналу. 5. Нестача коштів для залучення нових клієнтів, створення запасів товару та ін. 6. Невелика площа торгівельного залу, що виключає можливість наочно представити товар.
Середовище	Сильні сторони	Слабкі сторони
Середовище	Можливості	Загрози
Зовнішнє середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Можливість оптимізації постачань запчастин на склад (покращення логістичних бізнес-процесів). 2. Можливість участі в тендерах. 3. Залучення клієнтів завдяки введенню системи замовлення online, а також після продажного обслуговування. 4. Збільшення кадрового складу завдяки наявності вакантних місць. 5. Закупівля якісніших запчастин. 6. Можливість управління витратами і гнучке ціноутворення, встановлення знижених цін для постійних (оптових) клієнтів, надання додаткових послуг клієнтам, націлене на тривалу співпрацю з клієнтами в майбутньому. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Несприятлива економічна ситуація в країні. 2. Висока конкуренція на ринку продажів в сегменті сільськогосподарських запчастин. 3. Непіддатливий контролю період сезонності товару. 4. Невизначеність стратегічних напрямів розвитку. 5. Не створення умов підтримки вітчизняного виробника сільськогосподарських запчастин на державному рівні.

Джерело: угруповано на підставі опрацювання [3-5; 7]

запчастин (на прикладі приватного підприємства – ПП «Ковмет») представлена в табл. 1. На основі проведеного аналізу (табл. 1, рис. 1) можна зробити висновки про напрям розвитку підприємства, що криється в усуненні слабких сторін, умілому використанні можливостей і обліку загроз, далі пропонується деякі заходи (рис. 2) для підвищення ефективності бізнес-процесу «реалізація товару». Далі з врахуванням отриманих результатів (табл. 1, рис. 1, рис. 2) в цілях підвищення ефективності бізнес – процесу «реалізація товару» пропонується здійснити аналіз існуючих процесів завдяки побудови функціональної моделі «AS–IS» методології SADT-діаграм і потім після встановлення проблем будувати моделі нових процесів моделі «TO–BE» (рис. 3, рис. 4).

Для опису, моделювання, аналізу, документування і оптимізації бізнес-процесів пропонується здійснювати побудову функціональних моделей з використанням безкоштовної програми «Ramus

Educational» у нотації IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling – функціональне моделювання) SADT-діаграм (рис. 3, рис. 4).

IDEF0 як інструментарій моделювання бізнес-процесів (рис. 3) дозволяє побудувати модель, що дозволяє наочно визначити проблеми, удосконалити та автоматизувати процеси, визначити резерви підвищення ефективності процесу (наприклад, щодо розподілу праці; перекваліфікації кожного співробітника; розподілу робочого часу для кожного співробітника).

Контекстна діаграма IDEF0 як сукупність взаємодіючих робіт (функцій) (рис. 3) є загальним описом діяльності торговельного підприємства, його процесів, об'єктів, їх взаємодії, як із зовнішнім середовищем, так і з внутрішніми об'єктами.

Отже, якщо результати проведеного SWOT-аналізу (табл. 1) дозволили встановити, що ПП «Ковмет» має деякий баланс сильних і слабких сторін, існує в сегменті реалізації сільськогосподарських

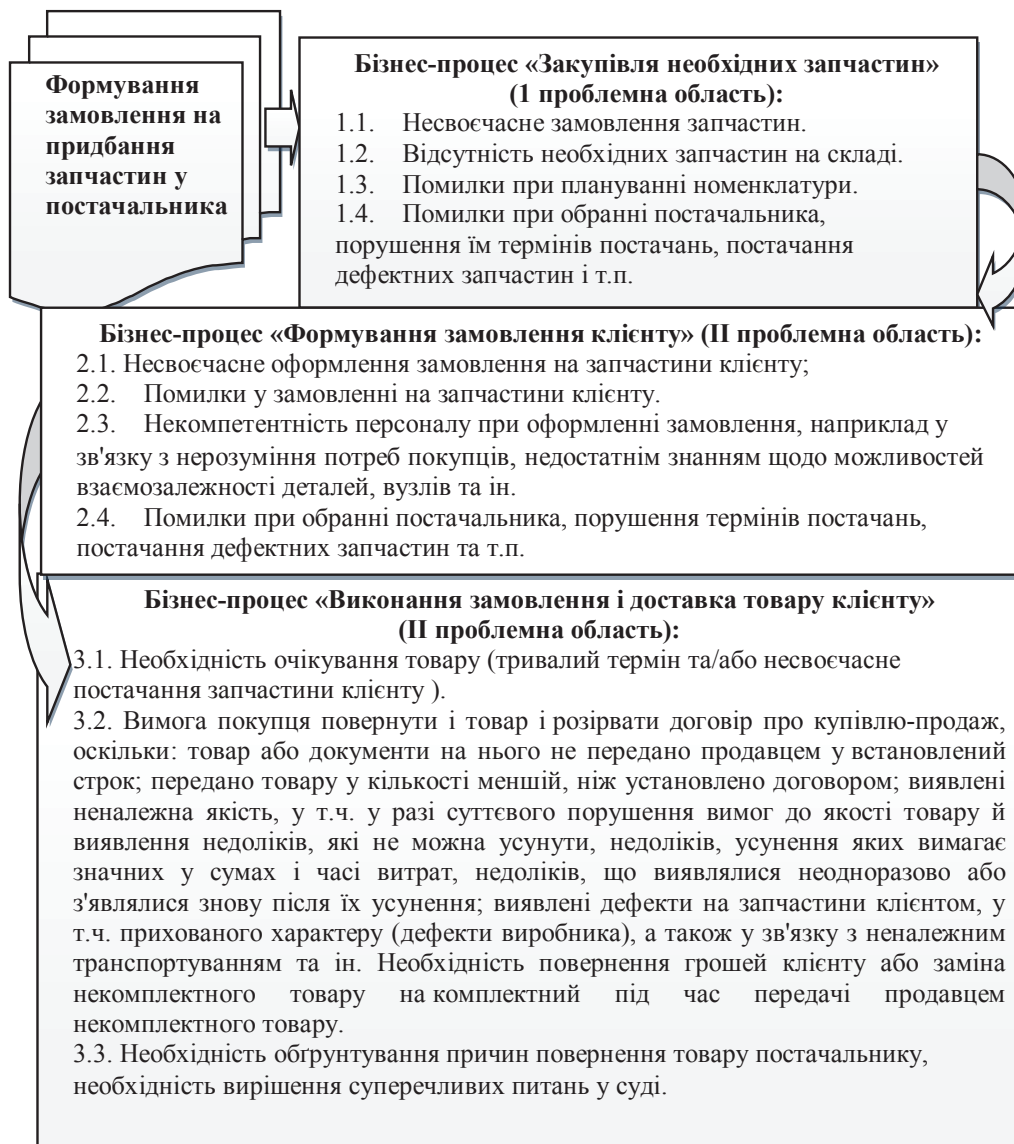

Рис. 1. Проблемні області бізнес – процесу «реалізація товару»

Джерело: (авторська розробка)

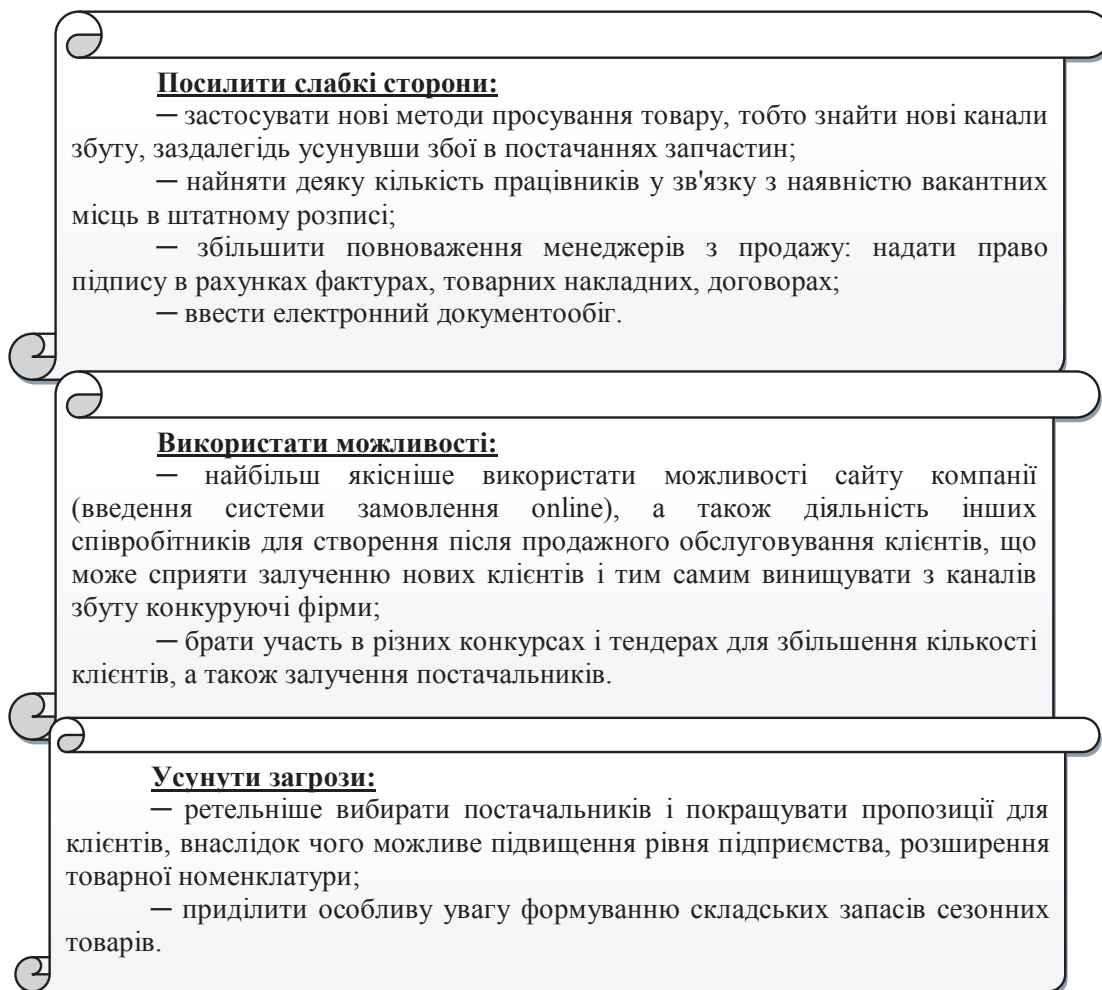

Рис. 2. Рекомендації в цілях підвищення ефективності бізнес-процесу «реалізація товару» торговельного підприємства

Джерело: (авторська розробка)

запчастин в досить стабільних умовах і фірмі необхідно дотримуватися рекомендацій описаних вище (рис. 2), то для отримання додаткових конкурентних переваг варто використовувати результати моделювання (рис. 3) для своєчасного корегування бізнес-процесів, для чого й будують моделі «AS–TO–BE» (рис. 4).

Так, запропонований підхід до управління бізнес-процесів може далі бути предметом для обговорення і аналізу при реорганізації процесів (наприклад, може бути розглянута детальніше інформація про наявність проблем при формуванні замовлення на закупівлю деталей у постачальника: який порядок виконання закупівлі, як і ким перевіряється наявність запчастин на складі і у постачальника, хто формує заявку, як і хто і за якими параметрами вибирає постачальника, хто оперативно управляє процесом і т.д. [3-5; 8])

Варто констатувати, що виділення «проблемних областей» завдяки побудови діаграми бізнес-процесів (рис. 3) згідно загально прийнятої позиції фахівців [1-5; 7] є засобом акцентування уваги керівни-

ків і експертів на певних фрагментах процесу, що дозволяє визначити «вузькі місця» та перебудувати бізнес-процес після отримання моделі «AS–IS» («як є») і її наочного опису та перебудови її в моделі «AS–TO–BE» (рис. 4)

Висновки. Отже, оскільки «забезпечення конкурентоспроможності та сталості суб'єктів господарювання в Україні пов'язане з процесами налагодження бізнес-процесів вітчизняного підприємства...» [2, с. 3], то використання методології SADT-діаграм, а саме: IDEF0 (функціональне моделювання), DFD (моделювання потоків даних) і IDEF3 (моделювання потоків робіт), дає аналітику повну картину предметної області підприємства. Вважаємо, що для графічного представлення бізнес-процесів з метою визначення існуючого стану та можливих проблем доцільно будувати достатньо прості функціональні моделі в нотації IDEF0. Недарма завдяки використанню нотації IDEF0 на підприємствах виникає можливість забезпечувати дотримання принципів системного функціонально-модульного або структурного підходу при плануванні діяльності підприємства.

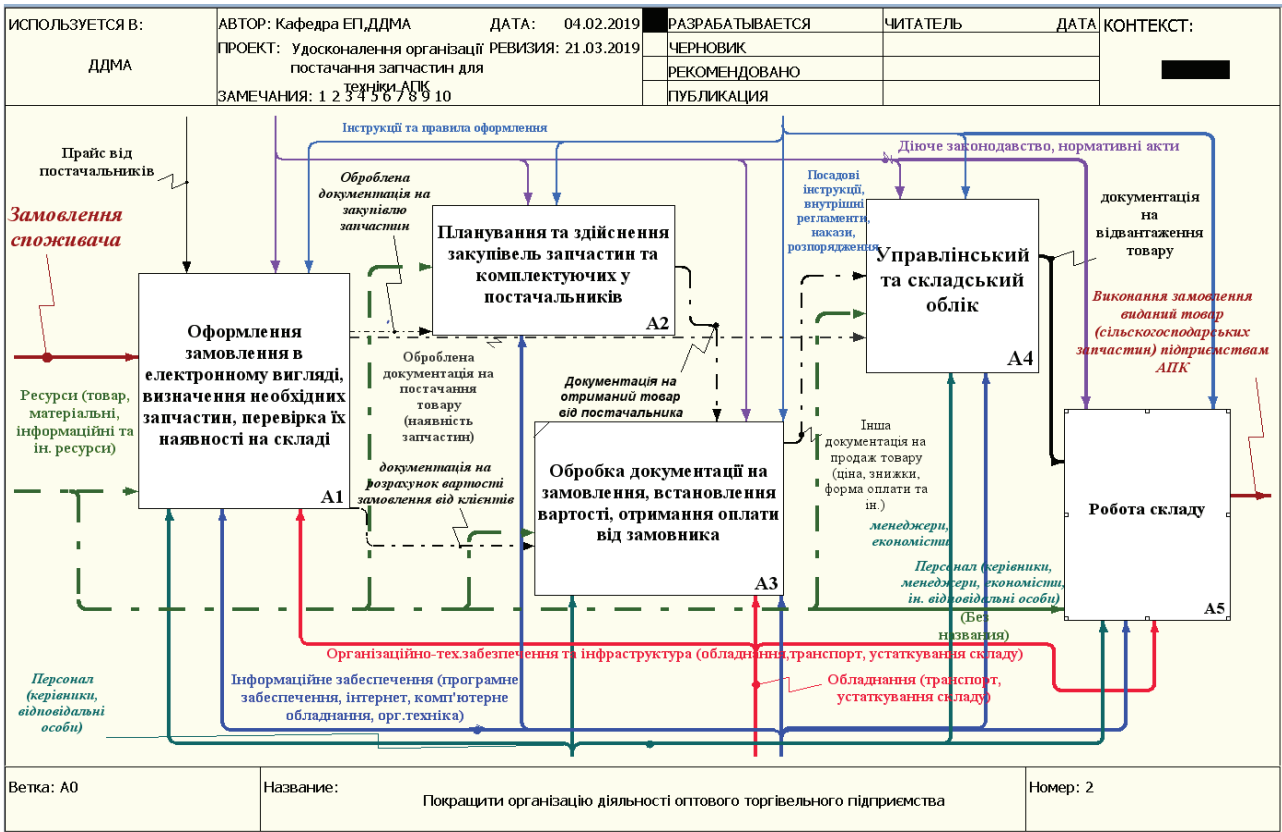

Рис. 3. Діаграма моделі «AS–IS» бізнес-процесів торговельного підприємства в нотатції IDF0 першого рівня декомпозиції

Джерело: (авторська розробка)

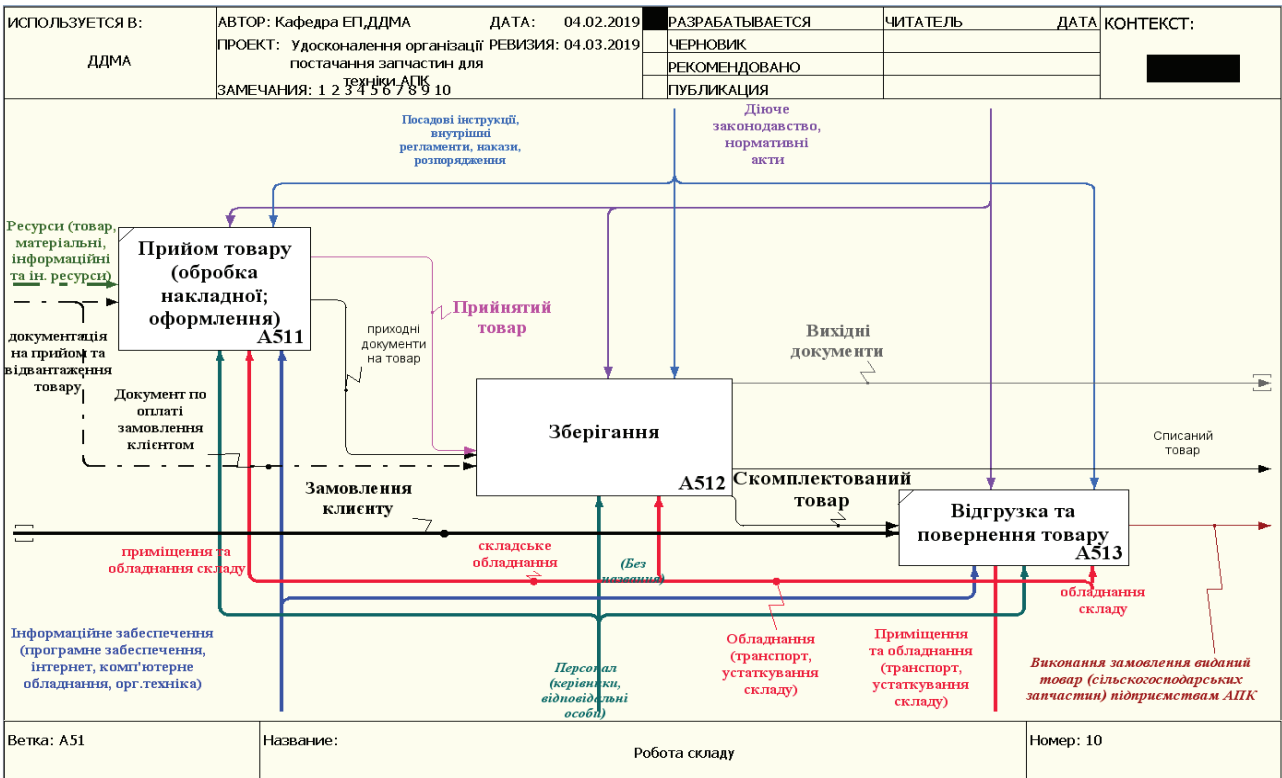

Рис. 4. Діаграма моделі «AS–TO–BE» реорганізації бізнес-процесу «Діяльність складу» (блоку А 5 на рис. 3)

Джерело: (авторська розробка).

Література:

1. Андерсен Бьёрн. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования: учебник. / пер. с англ. С.В. Ариничева; науч. ред. Ю.П. Адлер. Москва: РИА «Стандарты и качество», 2003. 272 с.
2. Андрушків Б.М., Мельник Л.М. Формування системи бізнес-процесів підприємства у контексті сталого розвитку. *Теоретичні і прикладні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : збірник наукових праць. 2015. Вип. 2 (12). С. 91-97.
3. Хохрякова Е.С. Особенности функционирования предприятий сегмента торговли сельскохозяйственной техники и роль информационных технологий в их деятельности. *Научные работы VIII Международной студенческой электронной научной конференции «Студенческий научный форум»*. URL: <http://www.scienceforum.ru/2016/1460/18711>. (дата звернення – 16.11.2017).
4. Хохрякова Е.С. Роль информационных технологий в деятельности предприятий сегмента торговли сельскохозяйственной техникой. *Молодежь и наука: сборник материалов Международной конференции студентов, аспирантов и молодых ученых «Проспект Свободный-2015»*, Красноярск, 15-25.04.2015. Красноярск : СФУ, 2015. URL: http://conf.sfukras.ru/sites/mn_2015/directions.html. (дата звернення – 16.11.2018).
5. Хохрякова Е.С. Выбор инструментальных средств совершенствования бизнес-процессов предприятия в сегменте торговли сельскохозяйственными запчастями. URL: <https://docplayer.ru/37230789-Powered-by-tcpdf-www-tcpdf-org.html> (дата звернення – 16.11.2018).
6. Пономарев С.В. Квалиметрия и управление качеством. Инструменты управления качеством: учебное пособие. Тамбов: Тамбовский ГТУ, 2005. – 80 с.
7. Латишева О.В., Ростовский О.Р. Инструментарій управління та удосконалення бізнес-процесів реалізації сільськогосподарських запчастин в умовах вітчизняного торговельного підприємства. *Сталий розвиток в Україні: проблеми інституційного забезпечення та практичної реалізації*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, Краматорськ, 12.12.2018 р. Краматорськ: ДДМА, 2018 р., С. 207-215.

УПРАВЛЕНИЕ БИЗНЕС-ПРОЦЕССАМИ В УСЛОВИЯХ ТОРГОВОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Латышева Е.В.

кандидат экономических наук,

старший преподаватель

Донбасской государственной машиностроительной академии

Смирнова И.И.

кандидат экономических наук, доцент,

Донбасская государственная машиностроительная академия

Ростовский О.Р.

студент

Донбасской государственной машиностроительной академии

Целью статьи является определение возможностей управления бизнес-процессами на основе использования современного инструментария менеджмента и моделирования деятельности торгового предприятия. Актуальность этого вопроса предопределена необходимостью определения существующих проблем на предприятии и его перспектив после проведенных корректировки деятельности и реинжиниринга бизнес-процессов. В статье представлен результат моделирования бизнес-процессов в методологии функционального моделирования в нотации IDEF0, который позволяет провести анализ существующего состояния деятельности фирмы и провести процедуру оптимизации бизнес-процессов. Для совершенствования бизнес-процессов в статье предлагается избрать такие современные инструменты менеджмента и моделирования процессов, которые можно применять без особенных финансовых и трудовых расходов и которые дают наиболее понятные для восприятия, точные и качественные результаты. В статье предлагается анализировать информацию о состоянии бизнес-процессов предприятия с помощью SWOT-анализу бизнес-процессу и дальше на основании полученных результатов рекомендовано проводить анализ существующих проблем, который включает работу с графическими схемами и диаграммами. В статье приведен пример карты проблемной области на примере бизнес-процессу «реализация товара» отечественного торгового предприятия и предоставлены рекомендации в целях повышения эффективности этого бизнес-процессу. В статье в целях повышения эффективности бизнес-процессу «реализация товара» предложено осуществить анализ состояния организации функционирования существующих процессов на основе функциональной модели (AS-IS) в нотации IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) методологии SADT-диаграмм.

Ключевые слова: торговое предприятие, бизнес-процессы, функциональная модель, нотация IDEF0, декомпозиция, моделирование, управление, SWOT-анализ.

THE MANAGEMENT OF BUSINESS-PROCESSES OF TRADE ENTERPRISE***Latysheva O.V.****Ph.D. in economics,
Donbass State Engineering Academy****Smyrnova I.I.****Ph.D. in economics,
Donbass State Engineering Academy****Rostovsky O.R.****Student
Donbass State Engineering Academy*

The aim of the article is determination of possibilities of management of business processes on the basis of the use of modern tool of management and design of activity of trade enterprise. Actuality of this question is predefined by the necessity of determination of existent problems on an enterprise and finding out of his prospects after conducted changes of activity and business processes. In of the article the result of design of business processes is presented in methodology of functional design in notation of IDEF0, that allows to conduct the analysis of the existent state of activity of firm and conduct procedure of optimization of business processes. For of perfection of business processes in the article have being suggested to choose such modern instruments of management and designs of processes, that can be applied without the special charges and that give most clear for perception, exact and quality results. In of the article it is suggested to analyses state information business processes of enterprise by means of SWOT – to the analysis business – to the process and farther on the basis of the got results it is recommended to conduct the analysis of existent problems, that includes work with graphic charts and diagrams, analysis of all accessible information on processes. In the article certainly, that if results of conducted SWOT – allowed to set an analysis, that an enterprise has some balance of strengths and weaknesses, an enterprise operates in the segment of realization of agricultural repair parts in stable enough terms and firm it is necessary to adhere to the worked out program of recommendations, then for the receipt of additional competitive edges it costs to draw on design results for the timely reacting on negative changes in business processes and to build the models of «AS-TO-BE». In of the article the example of stowage of map of problem area is taught on an example business – to the process of «Realization of goods» of domestic trade enterprise and recommendations are given for the increase of efficiency of it to the business process. In of the article for the increase of efficiency process of «realization of commodity» of it is suggested to carry out the analysis of the state of organization of functioning of existent processes due to constructions of functional model (AS-IS) at notation of IDEF0 (Integration Definition for of Function Modeling) of methodology of SADT-diagrams.

Keywords: trade enterprise, business processes, functional model, notation of IDEF0, decoupling, design, management, SWOT-analysis.